

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษา “การรับรู้และความคาดหวังของนักหนังสือพิมพ์ด้านเศรษฐกิจต่อการประชาสัมพันธ์ของธุรกิจที่ปรึกษา ระดับ “บิ๊กโพร์” ในประเทศไทย” เป็นการศึกษาที่ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยทำการศึกษาดังแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคม 2551

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักหนังสือพิมพ์ด้านเศรษฐกิจที่สังกัดหนังสือพิมพ์แนวเศรษฐกิจทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักหนังสือพิมพ์ด้านเศรษฐกิจที่สังกัดหนังสือพิมพ์แนวเศรษฐกิจ โดยเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงบุคคลตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบของหนังสือพิมพ์แต่ละประเภท คือ ระดับบรรณาธิการ หัวหน้าข่าวเศรษฐกิจการเงิน หรือ ผู้สื่อข่าวอาวุโส เพื่อแทนประชากรทั้งหมด โดยเป็นการสุ่มเจาะจงกลุ่มตัวอย่างจากหนังสือพิมพ์ที่มียอดการจำหน่ายสูงสุดในแต่ละประเภท หรือ Claimed Circulation คือ ยอดการจำหน่ายหนังสือพิมพ์สูงสุดของแต่ละประเภทที่ได้ดำเนินการผลิตเพื่อจำหน่ายแจกต่อวัน จำนวน 10 ชื่อฉบับ¹ ได้แก่

หนังสือพิมพ์แนวเศรษฐกิจรายวัน

1. นิตยา สดวัฒนา หัวหน้าข่าวการเงิน หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2551
2. ชลลดา อิงศรีสว่าง บรรณาธิการข่าวการเงิน หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2551
3. คมสัน นันทจักร์ ผู้สื่อข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2551

¹ บริษัทซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน), ที่สุดในธุรกิจหนังสือพิมพ์และนิตยสาร ปี 2548 (กรุงเทพมหานคร: บริษัทซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน), 2548), น. 21.

หนังสือพิมพ์แนวเศรษฐกิจราย 3 วัน

4. ณัฐญา เนตรหิน หัวหน้าข่าวการเงิน หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2551

5. อัชนา จินฉนาโส หัวหน้าข่าวการเงิน หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2551

หนังสือพิมพ์แนวเศรษฐกิจรายสัปดาห์

6. ปัทมพร ตั้งศรีวงศ์ ผู้สื่อข่าวอาวุโส ในเครือหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2551

7. สุกัญญา ศุภกิจอำนวย หัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจปัสวัก ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2551

8. วิทยา กิจชาญไพบูลย์ ผู้สื่อข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์บิสิเนสไทย ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2551

หนังสือพิมพ์แนวเศรษฐกิจรายวันภาษาอังกฤษ

9. จีรทัศน์ นิวัฒน์ภูมินทร์ บรรณาธิการข่าวธุรกิจ หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2551

10. จิวมล กนกศิลป์ บรรณาธิการข่าวการเงิน หนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2551

สาเหตุที่ผู้ศึกษาเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นนักหนังสือพิมพ์ระดับบรรณาธิการ หัวหน้าข่าว หรือผู้สื่อข่าวอาวุโส เนื่องจากผู้ศึกษาได้เล็งเห็นว่าเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการคัดเลือกเหตุการณ์ ประเด็น รวมทั้งกระจายงานให้ผู้สื่อข่าวติดตามกระแสต่าง ๆ มานำเสนอแก่ประชาชน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยได้ทำการนัดสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 ตัวอย่างด้วยตนเอง และดำเนินการสัมภาษณ์โดยใช้ข้อคำถามเหมือนกันทุกคน โดยขอความร่วมมือจากบรรณาธิการหรือหัวหน้าข่าวหรือผู้สื่อข่าวอาวุโสสายเศรษฐกิจการเงินที่สังกัดหนังสือพิมพ์แนวเศรษฐกิจ

แหล่งข้อมูล

ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการและหัวหน้าข่าวเศรษฐกิจการเงินที่สังกัดหนังสือพิมพ์แนวเศรษฐกิจ
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ วิทยานิพนธ์ ข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบแนวความคิด และสรุปผลการวิเคราะห์ในการอธิบาย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เลือกใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ผู้ศึกษากำหนดไว้ ผู้ศึกษาจึงใช้แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง และส่งประเด็นคำถามให้บรรณาธิการ หัวหน้าข่าวและผู้สื่อข่าวอาวุโสสายเศรษฐกิจและการเงิน ได้ทราบล่วงหน้า โดยกำหนดกรอบคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ในด้านข้อมูลข่าวสารจากองค์กรที่ปรึกษา เฉพาะองค์กรที่ปรึกษา ระดับ “บิ๊กโพร์” ในประเทศไทย ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สามารถจำแนกประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ได้แก่ แนวคำถามในการสัมภาษณ์ สร้างขึ้นเพื่อเป็นแนวทางของคำถามปลายเปิดที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยได้ส่งให้ผู้ที่จะถูกสัมภาษณ์ทราบถึงแนวคำถามดังกล่าวก่อนล่วงหน้า และผู้ศึกษาเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเองทั้งหมด เพื่อความชัดเจนและตรงประเด็นของคำถาม อีกทั้งยังสามารถถามเพิ่มเติมในเชิงลึกได้ด้วยตนเอง โดยกำหนดเวลาในการสัมภาษณ์ ตัวอย่างละ 15 นาที

ประเด็นคำถาม

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับการรับรู้ของนักหนังสือพิมพ์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับองค์กรที่ปรึกษา ระดับ “บิ๊กโพร์” ในด้านต่าง ๆ จากความเคลื่อนไหวและจากข้อมูลข่าวหรือบทความที่หน่วยงานประชาสัมพันธ์ดำเนินการเผยแพร่

1. ท่านมีความเข้าใจในคำว่า “บิ๊กโพร์” ในวงการที่ปรึกษาฯ อย่างไร จงอธิบาย
2. ท่านทราบที่มาของคำว่า “บิ๊กโพร์” ในวงการที่ปรึกษาฯ หากทราบ จงอธิบาย
3. ท่านทราบว่าองค์กร “บิ๊กโพร์” มีบริการด้านใดบ้าง จงอธิบาย

4. อธิบายความโดดเด่นที่ท่านทราบขององค์กรที่ปรึกษา ระดับ “บิกโฟร์” ว่ามีอะไรบ้าง พร้อมอธิบาย

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับการรับรู้ของนักหนังสือพิมพ์ต่อการประชาสัมพันธ์ขององค์กรที่ปรึกษา ระดับ “บิกโฟร์”

5. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารด้านประชาสัมพันธ์จากองค์กรที่ปรึกษา ระดับ “บิกโฟร์” บ้างหรือไม่ หากได้รับ จงอธิบายรูปแบบการประชาสัมพันธ์ เครื่องมือประชาสัมพันธ์ ความถี่ และสื่อประชาสัมพันธ์ที่ใช้จากแต่ละองค์กร

6. จากคำตอบในข้อ 5 ท่าน ท่านคิดเห็นว่าเป็นเช่นไร (ประโยชน์ ปัญหา อุปสรรคในการทำงาน)

ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับความคาดหวังของนักหนังสือพิมพ์ต่อการประชาสัมพันธ์ขององค์กรที่ปรึกษา ระดับ “บิกโฟร์”

7. ท่านมีความคาดหวังหรือความต้องการจากการประชาสัมพันธ์และนักประชาสัมพันธ์ขององค์กรที่ปรึกษา ระดับ “บิกโฟร์” ในด้านใดบ้าง อย่างไร จงอธิบาย

อุปกรณ์ในการเก็บข้อมูล

1. เครื่องบันทึกเสียง ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคลที่ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เพื่อที่จะสามารถนำมาช่วยในการทบทวนเนื้อหาเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลที่สมบูรณ์และตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด

2. สมุดภาคสนาม (Field Note) ใช้ในการจดบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์ (Observation) ในขณะที่เข้าไปสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) เพื่อที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่สมบูรณ์ขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา เรื่อง “การรับรู้และความคาดหวัง ของนักหนังสือพิมพ์ด้านเศรษฐกิจต่องานประชาสัมพันธ์ขององค์กรที่ปรึกษาทางธุรกิจและด้านการเงิน ศึกษาเฉพาะองค์กรที่ปรึกษา ระดับ “บิกโฟร์” ในประเทศไทยเป็นการศึกษาที่ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (Content Analysis) ซึ่งทำการศึกษาดังแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคม 2551